

PRIOPĆENJE

FIRST RELEASE

Molimo korisnike da prilikom uporabe podataka obavezno navedu izvor
Users are kindly requested to mention the data source

GODINA /YEAR: III

SARAJEVO, 27. 8. 2013.

BROJ /NUMBER: 7

INDEKS PROIZVOĐAČKIH CIJENA INDUSTRIJE U BOSNI I HERCEGOVINI U SRPNJU 2013. GODINE

INDUSTRIAL PRODUCER PRICE INDEX IN BOSNIA AND HERZEGOVINA IN JULY 2013

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda (ukupno)

U srpnju 2013. godine u poređenju sa lipnjem 2013. godine proizvođačke cijene industrijskih proizvoda za ukupnu industriju su nepromijenjene dok su u odnosu na srpanj prethodne godine niže za 2,6%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu

U srpnju 2013. godine u poređenju sa lipnjem proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na domaćem tržištu niže su za 0,1%, dok su u odnosu na srpanj 2012. godine niže za 2,9%.

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na nedomaćem tržištu

U srpnju 2013. godine u poređenju sa lipnjem proizvođačke cijene industrijskih proizvoda na nedomaćem tržištu više su za 0,2%, dok su u odnosu na srpanj 2012. godine niže za 2,0%.

Agregati GIG-a

Proizvođačke cijene industrijskih proizvoda (ukupno)

U srpnju 2013. godine u poređenju sa lipnjem proizvođačke cijene industrijskih proizvoda porasle su u Energiji za 0,4%, te u Netrajnim proizvodima za široku uporabu 0,2%. U istom razdoblju opale su proizvođačke cijene u Intermedijarnim proizvodima za 0,3%, te Trajnim proizvodima za široku uporabu

Producer prices of industrial products (total)

In July 2013 as compared to June of 2013, Producer prices of industrial products for total industry remained unchanged, whilst compared to July of previous year they decreased by 2,6%.

Industrial producer prices on the domestic market

In July of 2013 as compared to a previous month, the producer prices of industrial products on domestic market decreased by 0,1%, whilst as compared to July of 2012 they decreased by 2,9%.

Industrial producer prices on the nondomestic market

In July of 2013 as compared to a previous month, the producer prices of industrial products on nondomestic market increased by 0,2%, whilst as compared to July of 2012 they decreased by 2,0%.

MIG aggregates

Producer prices of industrial products (total)

In July 2013 as compared to June, the producer prices of industrial products increased in Energy by 0,4% and in Consumer non-durables by 0,2%. In the same period producer prices decreased in Intermediate products by 0,3% and Consumer durables by 0,1%.The producer prices of Capital

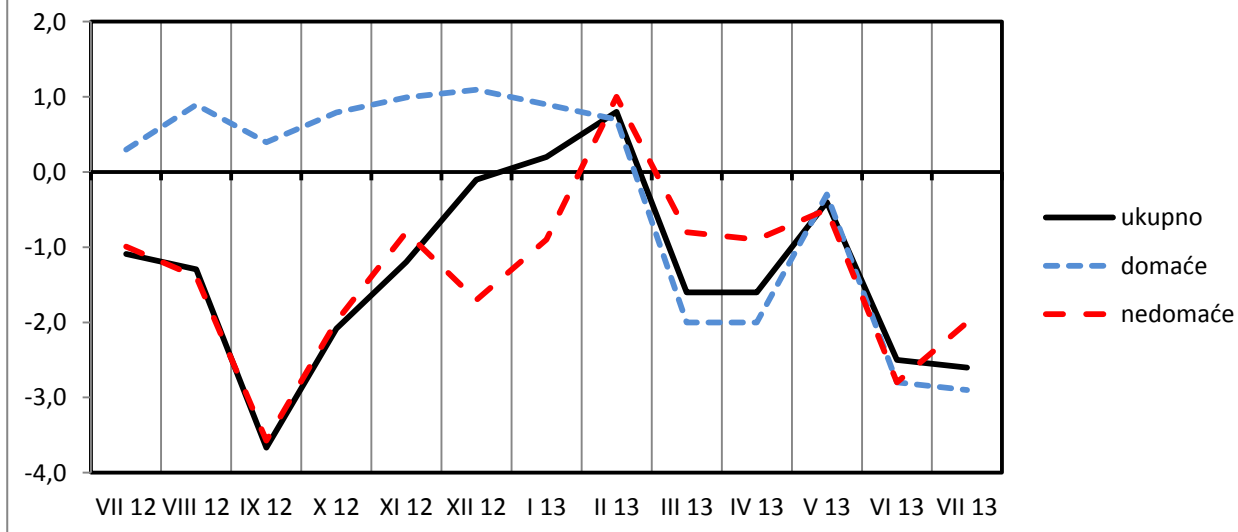

Mjesečni indeksi proizvođačkih cijena industrije na nedomaćem tržištu
Monthly Producer Price Index in Bosnia and Herzegovina, nondomestic market

Godina	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Prosjek 2011 = 100 <i>Average 2011=100</i>												
2012.	99,2	98,6	99,6	99,2	99,8	99,7	99,8	99,2	97,2	98,7	99,2	98,0
2013.	98,3	99,6	98,3	98,3	97,8	97,6	97,8					
Prethodni mjesec = 100 <i>Previous month=100</i>												
2012.	99,4	101,0	99,6	100,6	99,9	100,1	99,4	98,0	101,5	100,5	98,8	99,4
2013.	100,3	101,3	99,2	99,5	99,5	99,8	100,2					
Isti mjesec prethodne godine = 100 <i>Same month of the previous year=100</i>												
2012.	100,7	99,3	100	99,6	99,8	99,4	99,0	98,6	96,4	98	99,2	98,3
2013.	99,1	101	99,2	99,1	98,0	97,9	98,0					
Prosinac prethodne godine = 100 <i>December of previous year=100</i>												
2012.	99,5	98,9	99,9	99,5	100,1	100	100,1	99,5	97,5	99	99,5	98,3
2013.	100,3	101,6	100,8	100,3	99,8	99,6	99,8					

Godišnje stope promjena cijena proizvođača u BiH
po tipu tržišta - srpanj 2012 - srpanj 2013.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Definicija indeksa proizvođačkih cijena

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda je kratkoročni statistički indikator koji predstavlja mjeru promjena cijena proizvoda koje industrijska poduzeća proizvode i prodaju na domaćem i nedomaćem tržištu.

Namjena

Prvenstvena namjena Indeksa cijena proizvođača industrijskih proizvoda je da služi kao indikator opće inflacije. Zatim služi i kao indikator makroekonomskih performanci, eskalator za prilagođavanje cijena u dugoročnim ugovorima, deflator nominalnih vrijednosti outputa ili međufazne potrošnje u ostvarenom obujmu proizvodnje i deflator za nominalne vrijednosti kapitalnih troškova u nacionalnim računima, važan alat pri kreiranju i vođenju monetarnih i fiskalnih politika, kao i za donošenje informiranih ekonomskih odluka u privatnom sektoru.

Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda u Bosni i Hercegovini

Indeks cijena proizvođača u Bosni i Hercegovini se izračunava na temelju reprezentativne liste proizvoda i njihovih proizvođača koju čine oko 570 proizvodnih subjekta. Svakog mjeseca se prikuplja oko 4255 cijene izravno od samih proizvođača putem jedinstvenog obrasca koji je nastao kao rezultat suradnje sa talijanskim partnerima.

Obuhvat indeksa

Temeljni kriterij pri odabiru proizvoda i usluga koji će se mjesečno promatrati je bio kriterij proizvođača i proizvoda sa najvećom realizacijom na tržištu, a prema podacima dobijenim putem godišnjeg istraživanja o industriji (IND-21). Sami proizvođači i proizvodi su odabrani od strane entitetskih Zavoda za statistiku dok su pojedinačne stavke unutar tih proizvoda odabrane od strane samih proizvođačkih poduzeća.

NOTES ON METHODOLOGY

Definition of producer price index

Producer price index is a short-term statistical indicator that represents the measurement of change of prices of industrial products produced and sold by enterprises on domestic and non-domestic market.

Purpose

This statistical indicator serves as the measure of inflation. It can also serve as the indicator of economical performances, escalator in long-term contracts, deflator for output values, intermediate consumption, and capital consumption in National Accounts, and as an important tool in creating monetary and fiscal politics.

Producer price index in Bosnia and Herzegovina

PPI in Bosnia and Herzegovina is calculated based on the representative list of products and its producers making a sample of cca.570 producers. Each month 4255 prices are collected directly from producers through the unique questionnaire created in cooperation with Italian experts.

Coverage

The main criterion for selecting the sample of enterprises, products and services that are surveyed was the volume of production and selling on the domestic market got from the Annual survey on Industrial production (IND-21). Entities institutes of statistics have created the sample of enterprises and products and the enterprises itself have chosen the items to be priced.

Snimanje cijena

Prodajna cijena proizvođača industrijskih proizvoda na domaćem tržištu je cijena po kojoj proizvođač prodaje svoje proizvode redovitim kupcima na domaćem tržištu u najvećim količinama, franco utovareno na vagon (kamion) u mjestu proizvođača. U tu cijenu ulaze regresije ukoliko ih proizvođač ostvaruje, a isključuju se trgovinski rabati i popusti koje prodavac odobrava kupcu, PDV i akcize.

Cijena proizvođača proizvoda za strano tržište je cijena na nacionalnoj granici- FOB (free on board), što znači da prodavac plaća prijevoz robe do luke isporuke i troškove utovara, a kupac plaća prijevoz, osiguranje, troškove istovara te prijevoz od odredišne luke do krajnjeg mjesta korištenja.

Pomenuta cijena isključuje PDV i slične poreze izravno vezane za promet, kao i sve takse i namete na proizvode i usluge koje poduzeća plaćaju dok se eventualno primljene subvencije na proizvode dodaju.

Sve cijene se prikupljaju mjesečno u razdoblju prikupljanja od 21. prošlog mjeseca do 20. tekućeg mjeseca. Obrazac se dostavlja proizvođačkim poduzećima koji ga popunjenog dostavljaju u centrale Entitetskih zavoda za statistiku koje vrše obradu podataka te izračunavaju indekse dostavljaju Agenciji za statistiku BiH radi njihova agregiranja za razinu Bosne i Hercegovine.

Ponderi

Ponderi koji se primjenjuju za izračun indeksa proizvođačkih cijena predstavljaju relativno učešće odabranih proizvoda u ukupnoj vrijednosti prodaje industrijskih proizvoda na domaćem tržištu. Za ovo istraživanje primjenjuju se ponderi se baziraju na podacima Godišnjeg izvješća industrije (IND-a 21) iz 2010. godine dok se na razini države na relativnom učešću pojedinačnog entiteta u ukupnoj proizvodnji iz 2010. godine. Svake godine se ponderi korigiraju kretanjem cijena iz prethodne godine.

Klasifikacija

Klasifikacija industrijskih proizvoda se bazira na Nomenklaturi industrijskih proizvoda BiH 2010. temeljene na PRODCOM listi 2010.

Prices collection

The price that is to be collected each month on the domestic market represents a price for which producer sells his products to the regular costumers on the domestic market at maximum volume, franco loaded into a wagon (truck) at the producers location.It includes reimbursements if applicable, and it excludes commercial rabbrates, discounts, VAT and excises.

The producer price for non-domestic market is a price on a national border- FOB (free on board), which means that a seller pays the transport to the port , deliverance, loading costs and a buyer pays costs of transport, assurance, unloading and trasport to it's final destination.

This price exclude VAT and similar taxes directly affecting turnover and all taxes and fees on products and services that enterprises pay. The subventions received are added.

All the data should be submitted to the Entities institutes each month for the period from 21th of the previous to the 20th of current month. The Entities Institutes completes the data entry process and calculates the PPI for the level of Entity and forward the indices to the Agency for statistics of B&H that calculates the index for the state level.

Weights

Weights applied for the calculation of producer price index represent the relative share of selected products in the total value of sales of industrial products on the domestic market. Weights are based on the results of the Annual Survey on Industrial production (IND-21) for the year 2010, but for the state level the weights are based on the relative share of each Entity in the total production also from the year 2010. Each year the weights are price updated.

Classification

Classification of industrial products is based on the Nomenclature of Industrial Products in B&H 2010 based on the PRODCOM List 2010.

Agregiranje

Pri izračunu indeksa proizvođačkih cijena prvo se izračunavaju elementarni indeksi na razini proizvoda koji predstavljaju omjer cijene iz tekućeg razdoblja i bazne cijene (cijene iz prosinca prethodne godine). Pri tome se kao mjera srednje vrijednosti koristi prosta geometrijska sredina. Iz elementarnih indeksa se računaju agregatni indeksi klasa, područja, podpodručja i ukupan indeks korištenjem Laspayres-ove formule za ponderiranu aritmetičku sredinu.

Aggregation

The first step in calculation of PPI is the calculation of elementary indices at the level of each products, that is the ratio between the current month price and the base price (from December of the previous year). After that the simple geometric mean is applied. The second step is the calculation of the indices of higher aggregates such as classes, divisions, subsections, sections and overall index using the Laspayres's formula for the weighted arithmetic mean.

Izdaje i tiska Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

*Published and printed by: the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina
71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26, telefon/phone: (33) 911 911, faks/fax: (33) 220 622*

Odgovara ravnatelj: Zdenko Milinović

Person responsible: Zdenko Milinović, Director

Priredili: Rubina Ligata i Gorčin Stojanović

Prepared by: Mrs. Rubina Ligata and Mr. Gorčin Stojanović

Lektor: Amra Kapetanović

Lector: Mrs. Amra Kapetanović

Naklada: 100 primjeraka

100 copies printed

Elektronička pošta / E-mail: ahas@ahas.ba

Internetske stranice / Web site: <http://www.ahas.ba>

Podaci iz ovog priopćenja objavljuju se i na internetu.

First Release data are also published on the Internet
